

פְּרַשְׁת שְׁלַח	פָּרָק יג
<p>א-כ: מֹשֶׁה שׁוֹלַח שְׁנַיִם עָשָׂר אֲנָשִׁים לְיָגַל אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן</p> <p>מֹשֶׁה שׁוֹלַח נְצִיג מִכָּל שִׁבְט, לְהִסְתַּוְּבַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וּלְחַקֵּר אוֹתָהּ לִפְנֵי עֲלִית הָעָם לְאֶרֶץ.</p> <p>א. וַיְדַבֵּר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:</p> <p>ב. שְׁלַח־לְךָ אַנְשִׁים וַיִּתְּרוּ אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמִטָּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלַחוּ כָּל נָשִׂיא בָהֶם:</p> <p>ג. וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּאֲרֹן עַל־פִּי ה' כָּלם אַנְשִׁים רְאִשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה:</p> <p>ד. וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם לְמִטָּה רְאוּבֵן שְׁמוּעַ בֶּן־זְכֹּר:</p> <p>ה. לְמִטָּה שִׁמְעוֹן שָׁפֵט בֶּן־חֹרִי:</p> <p>ו. לְמִטָּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יִפְנֶה:</p> <p>ז. לְמִטָּה יִשָּׁשׁכָר יִגָּאֵל בֶּן־יוֹסֵף:</p> <p>ח. לְמִטָּה אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בֶּן־נוּן:</p> <p>ט. לְמִטָּה בְנִימִן פְּלֹטִי בֶּן־רְפוּא:</p> <p>י. לְמִטָּה זְבוּלוֹן גַּדְיָאֵל בֶּן־סוּדִי:</p> <p>יא. לְמִטָּה יוֹסֵף לְמִטָּה מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶּן־סוּסִי:</p> <p>יב. לְמִטָּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גַּמְלִי:</p> <p>יג. לְמִטָּה אֲשֶׁר סִתּוֹר בֶּן־מִיכָאֵל:</p> <p>יד. לְמִטָּה נִפְתָּלִי נַחֲבִי בֶּן־וֹפְסִי:</p> <p>טו. לְמִטָּה גַּד גְּאוּאֵל בֶּן־מְכִי:</p> <p>טז. אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שְׁלַח מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת־הָאֶרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בֶּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ:</p>	<p>א. ה' דִּבֶּר אֶל מֹשֶׁה וַאֲמַר:</p> <p>ב. תִּשְׁלַח אַנְשִׁים שִׁיִּסְתַּוְּבִיבוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּחְקְרוּ אוֹתָהּ, אֶת הָאֶרֶץ שְׁאַתֵּן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. מִכָּל שִׁבְט תִּשְׁלַח אִישׁ אֶחָד מִן הַחֲשׁוּבִים שִׁבְהֶם, שִׁיִּתְּאִים לְתַפְקִיד הַזֶּה.</p> <p>ג. מֹשֶׁה שְׁלַח אֶת הָאֲנָשִׁים מִמִּדְבַּר פָּאֲרֹן לִפְנֵי פְקֻדַת ה'. כָּלם אַנְשִׁים חֲשׁוּבִים וּמִתְאִימִים לְתַפְקִידֵם מִמְּנַהֲיֵי הָעָם, הַעוֹמְדִים בְּרֵאשׁוֹ.</p> <p>ד. וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם: מִשִּׁבְט רְאוּבֵן - שְׁמוּעַ בֶּן זְכֹר. ה. מִשִּׁבְט שִׁמְעוֹן - שָׁפֵט בֶּן חֹרִי. ו. מִשִּׁבְט יְהוּדָה - כָּלֵב בֶּן יִפְנֶה. ז. מִשִּׁבְט יִשָּׁשׁכָר - יִגָּאֵל בֶּן יוֹסֵף. ח. מִשִּׁבְט אֶפְרַיִם - הוֹשֵׁעַ בֶּן נוּן. ט. מִשִּׁבְט בְנִימִן - פְּלֹטִי בֶּן רְפוּא. י. מִשִּׁבְט זְבוּלוֹן - גַּדְיָאֵל בֶּן סוּדִי. יא. מִשִּׁבְט יוֹסֵף - מִשִּׁבְט מְנַשֶּׁה - גַּדִּי בֶּן סוּסִי. יב. מִשִּׁבְט דָן - עַמִּיאֵל בֶּן גַּמְלִי. יג. מִשִּׁבְט אֲשֶׁר - סִתּוֹר בֶּן מִיכָאֵל. יד. מִשִּׁבְט נִפְתָּלִי - נַחֲבִי בֶּן וֹפְסִי. טו. מִשִּׁבְט גַּד - גְּאוּאֵל בֶּן מְכִי. טז. אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים שֶׁשְׁלַח מֹשֶׁה לְהִסְתַּוְּבַב בְּאֶרֶץ וּלְחַקֵּר אוֹתָהּ. וּמֹשֶׁה קָרָא לְהוֹשֵׁעַ בֶּן נוּן יְהוֹשֻׁעַ.</p>

אגדות חכמים	מילון
<p>המְרַגְלִים לֹא לְמַדּוֹ, שְׂאֲסוֹר לְהוֹצִיא דְבָהּ.</p> <p>יג, ב: "שְׂלַח לְךָ אֲנָשִׁים" ספור המְרַגְלִים בֹּא מִיַּד אַחֲרֵי הַסְּפוּר עַל מְרִים, שְׁחַלְתָּהּ בְּצָרְעַת. וְאָמְרוּ חֲכָמִים: הַמְרַגְלִים הֵיוּ צְרִיכִים לְלַמֵּד מִפְּרִשְׁת מְרִים, שְׂאֲסוֹר לְהוֹצִיא דְבָהּ, אֲסוֹר לְסַפֵּר דְּבָרִים רָעִים וְלֹא נְכוֹנִים. אָבֵל הֵם לֹא לְמַדּוֹ מֵה שֶׁהֵיוּ צְרִיכִים לְלַמֵּד מִמְּקַרְה מְרִים, וְכֵן הוֹצִיאוּ אֶת דְּבַת הָאֶרֶץ. (תנח' שלח לד)</p>	<p>ב. שְׂלַח לְךָ: אֲנִי מְסַכֵּים שְׂתַשְׁלַח אֲנָשִׁים, שְׂאֲתָה בּוֹחֵר.</p> <p>אֲנָשִׁים: אֲנָשִׁים חֲשׁוּבִים וּמְתָאִימִים לְתַפְקִיד זָה. וְיִתְרוֹ: יִרְגְלוּ, יִסְתַּבְּבוּ בְּאֶרֶץ וְיַחְקְרוּ אוֹתָהּ. אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמִטָּה אֲבָתָם: אִישׁ אֶחָד מִכָּל שִׁבְט.</p> <p>כָּל נָשִׂיא בָהֶם: אֲנָשִׁים חֲשׁוּבִים וּמְתָאִימִים לְתַפְקִיד.</p> <p>ג. עַל פִּי ה': לְפִי פְקֻדַת ה' כָּלֵם אֲנָשִׁים: כָּלֵם אֲנָשִׁים חֲשׁוּבִים וּמְתָאִימִים.</p> <p>ד. הָמָּה: הֵם.</p> <p>ה. לְמִטָּה: מִשְׁבֵּט.</p>
	

אגדות חכמים

מילון

יז. עלו זה בנגב: תעלו
בדרך זו לנגב.

יח. הרפה? האם הוא חלש?
המעט הוא אם רב?
האם יש בו אנשים רבים
או מעטים?

יט. בהנה: בהן.
הבמחנים: ערים בלא
חומה, כמו מחנות של
אהלים.
במבצרים: ערים חזקות
מקפות חומה.
כ. ומה הארץ: מה טיב
האדמה, איך היא?
השמנה הוא: האם היא
פוריחה, נותנת הרבה פרי?
והתחזקתם: תתאמצו
ותשתדלו.
ימי בכורי ענבים:
הימים של התחלת הקיץ,
כשהענבים מתחילים
להבשיל.

פְּרֹשֶׁת שְׁלַח

פָּרָק יג

כא-לג: הַמְרַגְלִים תָּרוּ אֶת הָאָרֶץ, וְכִשְׁשָׁבוּ הוֹצִיאוּ דְבַתָּהּ רָעָה

לְאַחַר אַרְבָּעִים יוֹם חָזְרוּ הַמְרַגְלִים וְסִפְרוּ, שֶׁהָאָרֶץ פְּרוּסָה.
הַמְרַגְלִים הֵבִיאוּ גַם מִפְּרוֹת הָאָרֶץ. עֲשָׂה מֵהֶם אֱמִרוֹ, שְׁבִנֵי יִשְׂרָאֵל
לֹא יִצְלִיחוּ לִכְבֹּשׁ אֶת הָאָרֶץ, כִּי תוֹשְׁבֵיהָ עֲנֻקִים וְהָעָרִים שָׁבָה
חֲזָקוֹת. דְּבַרֵי הַמְרַגְלִים הָיוּ הוֹצֵאת דְבָרָה.

כא. הַשְּׁלִיחִים, הַמְרַגְלִים עָלוּ
וְשׁוֹטְטוּ בְּאֶרֶץ וְחִקְרוּ אוֹתָהּ,
מִמִּדְבַר צִין בְּדָרוֹם
וְעַד רְחוֹב הָעִיר הַמּוֹלִיכָה לַחֲמַת בְּצַפּוֹן.
כב. הֵם עָלוּ בְּנֹגֵב
וּבָאוּ עַד חִבְרוֹן.
וְשֵׁם הָיוּ

אֲחִימֶן, שִׁשִׁי וְתַלְמִי
בְּנֵי לְשִׁבְטֵי שֵׁל עֲנֻקִים.
וְחִבְרוֹן

נִבְנְתָה שֶׁבַע שָׁנִים

לִפְנֵי הָעִיר צֶעַן שְׁבַמְצָרִים.

כג. הַמְרַגְלִים בָּאוּ עַד נַחַל אֲשָׁכּוֹל.

בְּנַחַל אֲשָׁכּוֹל קָטְפוּ הַמְרַגְלִים

עֲנַף שֶׁל גִּפְן עִם אֲשָׁכּוֹל עֲנָבִים אֶחָד,

וְהֵם שָׂמוּ אוֹתוֹ עַל מוֹט

וְנִשְׂאוּ אוֹתוֹ שְׁנֵי אֲנָשִׁים.

הַמְרַגְלִים הֵבִיאוּ גַם

כֶּמֶה רְמוֹנִים וְכֶמֶה תְּאֵנִים.

כד. הַמְקוֹם הַהוּא נִקְרָא

נַחַל אֲשָׁכּוֹל,

עַל שֵׁם הָאֲשָׁכּוֹל

שֶׁקָּטְפוּ שָׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

כה. הַמְרַגְלִים שָׁבוּ

לְאַחַר שֶׁהִסְתַּוְּבּוּ בְּאֶרֶץ וְחִקְרוּ אוֹתָהּ,

אֲחֵרֵי אַרְבָּעִים יוֹם.

כו. הַמְרַגְלִים הִלְכוּ וּבָאוּ

אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן

וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

אֶל קֹדֶשׁ

כא. וַיַּעֲלוּ

וַיָּתְרוּ אֶת הָאָרֶץ

מִמִּדְבַר צִין

עַד רְחוֹב לְבַא חֲמַת:

כב. וַיַּעֲלוּ בְּנֹגֵב

וַיָּבֹאוּ עַד חִבְרוֹן

וְשֵׁם

אֲחִימֶן שִׁשִׁי וְתַלְמִי

יְלִידֵי הָעֲנֻק

וְחִבְרוֹן

שֶׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה

לִפְנֵי צֶעַן מִצָּרִים:

כג. וַיָּבֹאוּ עַד נַחַל אֲשָׁכּוֹל

וַיִּכְרְתוּ מִשָּׁם

זְמוּרָה וְאֲשָׁכּוֹל עֲנָבִים אֶחָד

וַיִּשְׂאוּהוּ

בְּמוֹט בְּשָׁנִים

וּמִן הַרְמֹנִים

וּמִן הַתְּאֵנִים:

כד. לַמְּקוֹם הַהוּא קִרְא

נַחַל אֲשָׁכּוֹל

עַל אֲדוֹת הָאֲשָׁכּוֹל

אֲשֶׁר-כָּרְתוּ מִשָּׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

כה. וַיָּשׁוּבוּ

מִתּוֹר הָאָרֶץ

מִקֶּץ אַרְבָּעִים יוֹם:

כו. וַיִּלְכוּ וַיָּבֹאוּ

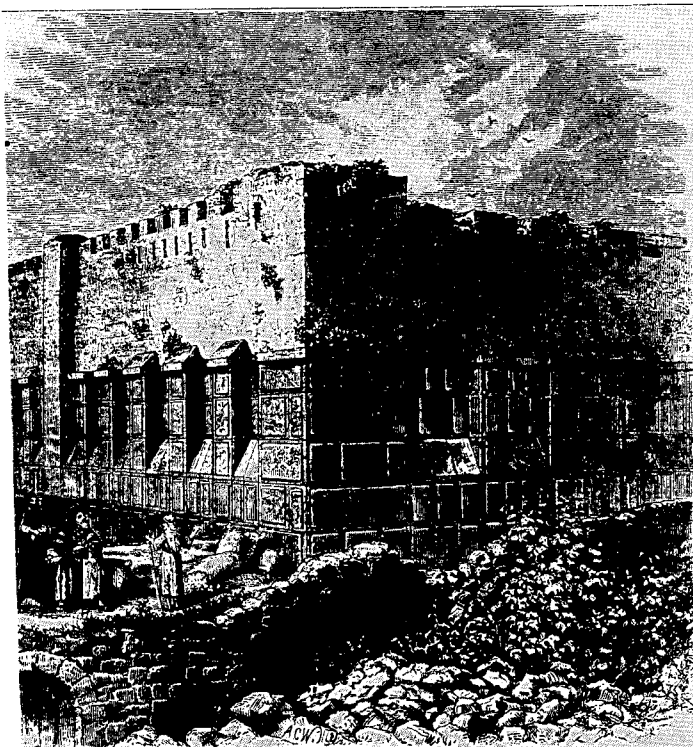
אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אֶהֱרֹן

וְאֶל-כָּל-עַדְתֵּי בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל

אֶל-מִדְבַר פָּאֵרֹן

מי הגיע עד חברון?

יג, כב: "ויבא עד חברון"
הלא היו שנים עשר מרגלים.
מדוע כתוב: "ויבא עד חברון", בלשון יחיד?
התשובה:
רק כלב בן יפנה הגיע עד חברון.
הוא הלך למערת המכפלה,
מקום קבורתם של האבות.
כלב בקש מהאבות
שיתנו לו כח
להתנגד למרגלים האחרים,
שהוציאו דבה רעה על הארץ.
ומה היה שכרו של כלב על מעשהו הטוב?
כתוב בספר דברים, א לו:
"ולו אתן את הארץ
אשר דרך בה."
ה' נהג בכלב
מדה כנגד מדה.

כא. מדבר צין: בדרום הארץ.

עד רחב: בצפון הארץ.

כב. ילידי הענק: בנים של ענקים, גבוהים מאד.

וחברון שבע שנים

נבנתה לפני צעו: חברון

היתה עתיקה יותר

וחשובה יותר אפלו מצען

שבמצרים, שהיתה גם היא חשובה.

כג. ויכרתו: קטפו.

זמורה: ענף של גפן.

וישאהו במוט בשנים:

האשכול היה כבד כל כך,

עד ששני אנשים היו

צריכים לשאת אותו.

כד. על אדות האשכול: על שם האשכול.

כה. וישבו מתור הארץ: הם

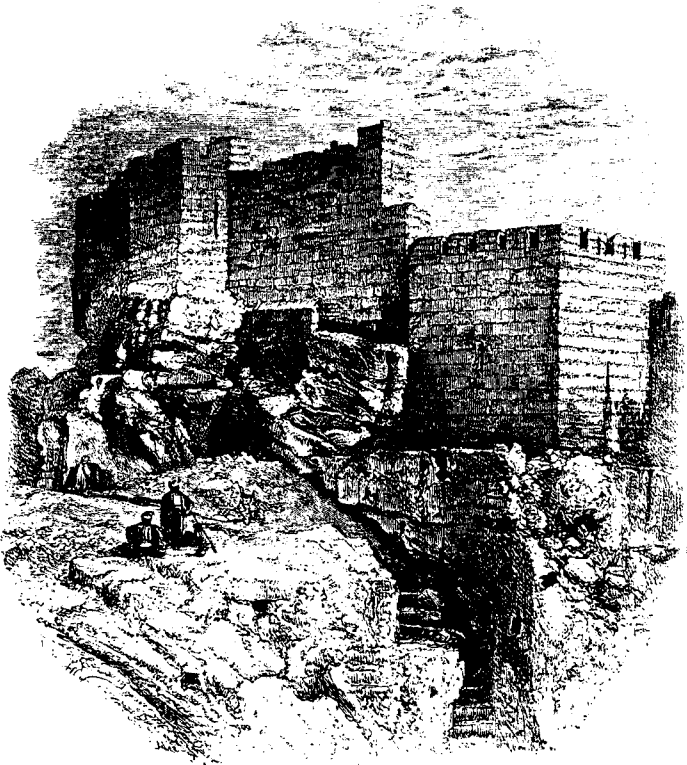
שבו לאחר שהסתובבו

בארץ ורגלו בה.

מקץ ארבעים יום:

אחרי ארבעים יום.

פְּרִשְׁתֵּי שְׁלַח	פֶּרֶק יג
<p> קְדֻשָּׁה וַיֵּשְׁבוּ אֹתָם דְּבַר וְאֶת־כָּל־הָעֵדָה וַיִּרְאוּם אֶת־פְּרֵי הָאָרֶץ: כז. וַיִּסְפְּרוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ בְּאֵנוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זִבַת חֶלֶב וְדִבַּשׁ הִיא וְזֶה־פְרִיָּהּ: כח. אֲפֹס כִּי עַז הָעֵם הַיֹּשֵׁב בָּאָרֶץ וְהָעָרִים בְּצִרּוֹת גְּדֹלַת מְאֹד וְגַם יְלַדֵי הָעֵנָק רְאִינוּ שָׁם: כט. עַמְלֶק יוֹשֵׁב בָּאָרֶץ הַנֶּגֶב וְהַחִתִּי וְהִיבּוֹסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשְׁבֵי בְּהָר וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל־הַיָּם וְעַל יַד הַיַּרְדֵּן: ל. וַיִּהְיֶה כָּל־לֵב אֶת־הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר עֲלֵה נַעֲלֶה וַיִּרְשָׁנוּ אֹתָהּ כִּי־יִכּוֹל נוֹכַח לָהּ: לא. וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עָלוּ עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוֹכַח לַעֲלוֹת אֶל־הָעָם, כִּי חֲזַק הוּא מֵאֲתָנוּ: לב. וַיַּעֲיָאוּ דִבַּת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּרוּ אֹתָהּ, אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל </p>	<p> בְּמִדְבַר פְּאָרֶן. הֵם סִפְּרוּ לְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְלְכָל הָעָם מִה שָׂרְאוּ, וְהָרְאוּ לָהֶם אֶת פְּרוֹת הָאָרֶץ. כז. הֵם סִפְּרוּ וַאֲמָרוּ: "בְּאֵנוּ אֶל הָאָרֶץ שֶׁשְׁלַחְתָּ אוֹתָנוּ אֵלֶיהָ. הָאָרֶץ זִבַת חֶלֶב וְדִבַּשׁ, פֹּרִיָּהּ מְאֹד. וְאֵלֶּה הַפְּרוֹת שָׁלָה. כח. אָבֶל הָעָם הַיּוֹשֵׁב בָּאָרֶץ כָּנְעַן הוּא חֲזַק מְאֹד. וּסְבִיב הָעָרִים שָׁבָה יֵשׁ חוֹמוֹת וְהֵן גְּדוֹלוֹת מְאֹד. וְגַם בְּנֵי עֲנָקִים גְּבוּהִים מְאֹד רְאִינוּ שָׁם. כט. בָּאָרֶץ הַנֶּגֶב יוֹשֵׁב עִם עַמְלֶק, וּבְנֵי הָעַמִּים הַחִתִּי וְהִיבּוֹסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשְׁבֵי בְּהָר. וְהָעָם הַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל שֵׁפֶת הַיָּם וְעַל יַד הַיַּרְדֵּן. ל. כָּל־לֵב הִשְׁתִּיק אֶת הָעָם, וּפְנָה אֶל מֹשֶׁה וַאֲמָר: "נוֹכַח לַעֲלוֹת לָאָרֶץ, עֲלֵה נַעֲלֵה אֵלֶיהָ וְנִכְבַּשׁ אוֹתָהּ, כִּי יִכּוֹל נוֹכַח לְנַצַּח וְלִקְבֹּשׁ אוֹתָהּ". לא. וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עָלוּ אִתּוֹ אָמְרוּ: "לֹא נוֹכַח לַעֲלוֹת אֶל הָעָם, כִּי הוּא חֲזַק יוֹתֵר מֵאֲתָנוּ". לב. הַמְרַגְּלִים דִּבְּרוּ דְּבָרִים רָעִים עַל הָאָרֶץ שֶׁרָגְלוּ אוֹתָהּ, וַאֲמָרוּ </p>

אגדות חכמים	מילון
	<p>כו. קדשה: אל מקום ששמו קדש.</p> <p>נדאום: הראו להם.</p> <p>כז. שלחתנו: שלחת אותנו. וגם: זה נכון.</p> <p>זבת חלב ודבש: פוריה, נותנת הרבה חלב ודבש.</p> <p>כח. אפס: אבל.</p> <p>עז: חזק מאד.</p> <p>ילדי הענק: בני ענקים, גבוהים מאד.</p> <p>על הים: על חוף הים.</p> <p>ל. ויהס: השתיק.</p> <p>אל משה: ופנה אל משה.</p> <p>וירשנו אתה: נכבש אותה.</p> <p>לב. ויצאו דבת הארץ: הם אמרו בעקר דברים רעים על הארץ, לשון הרע.</p>

פְּרָשַׁת שְׁלַח	פָּרָק י"ד
לֵאמֹר	לְבַנֵי יִשְׂרָאֵל:
הָאָרֶץ	"הָאָרֶץ
אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָּהּ	שְׁעָבַרְנוּ בָּהּ
לְתוֹר אֶתָּה	לְהִסְתַּוְּבַב בָּהּ וּלְחַקֵּר אוֹתָהּ,
אָרֶץ אֲכַלֶּת יוֹשְׁבֵיהָ הִיא	אָרֶץ אֲכַלֶּת יוֹשְׁבֵיהָ, שְׂכָל תּוֹשְׁבֵיהָ יְמוֹתָיו.
וְכָל הָעַם	וְכָל הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר רָאִינוּ בְּתוֹכָהּ	שְׂרָאִינוּ בְּתוֹכָהּ (בָּהּ)
אֲנָשֵׁי מַדּוֹת:	הֵם גְּדוֹלִים וּגְבוּהִים מְאֹד.
לִג. וְשֵׁם רָאִינוּ	לִג. וְשֵׁם רָאִינוּ
אֶת הַנְּפִילִים	אֶת הָעֲנָקִים
בְּנֵי עֲנָק מִן הַנְּפִילִים	בְּנֵי הָעֲנָקִים.
וְנָהִי בְּעֵינֵינוּ כַּחֲגָבִים	וְנִרְאִינוּ בְּעֵינֵינוּ כְּרִמְשִׁים קֹטְנִים,
וְכֹן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם:	וְכֵן גַּם נִרְאִינוּ לָהֶם."

י"ד. א-לה: הָעַם הַתְּלוֹנֵן בְּגִלְל הַמְּרַגְלִים, וְה' רָצָה לְהַעֲנִישׁ אוֹתוֹ

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שָׁמְעוּ אֶת דְּבַרֵי הַמְּרַגְלִים, וְאָמְרוּ שֶׁטוֹב לָהֶם לָמוֹת בַּמִּדְבָּר מִלְּמֹת בְּמַלְחָמָה בְּאָרֶץ כְּנָעַן. הֵם רָצוּ לְחַזֵּר לְמִצְרַיִם. ה' רָצָה לְהַעֲנִישׁ אֶת הָעַם שֶׁהַתְּלוֹנֵן, וּלְהַמִּית אוֹתוֹ. מֹשֶׁה בִּקֵּשׁ, שֶׁה' יִסְלַח לָעַם. ה' סוֹלַח לָעַם, וּמַחְלִיף אֶת עֲנֹשׁ הַמּוֹת בְּעֲנֹשׁ אַחֵר.

א. וַתִּשָּׂא כָּל־הָעֵדָה	א. כָּל הָעַם הָרִים אֶת קוֹלוֹ
וַיִּתְּנוּ אֶת־קוֹלָם	וְצָעֲקוּ.
וַיִּבְכוּ הָעַם	הָעַם בָּכָה
בְּלִילָה הַהוּא:	בְּלִילָה הַהוּא.
ב. וַיִּלְנוּ	ב. כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן	הַתְּלוֹנֵנוּ
כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	לְפָנֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן.
וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם כָּל־הָעֵדָה	הָעַם אָמַר לְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:
לוֹ־מָתָנוּ	"הֲיֵה טוֹב יוֹתֵר אִם
בְּאָרֶץ מִצְרַיִם	הָיִינוּ מֵתִים מוֹת רָגִיל בְּמִצְרַיִם,
אוּ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה	אוּ שֶׁהָיִינוּ מֵתִים
לוֹ־מָתָנוּ:	בַּמִּדְבָּר הַזֶּה.
ג. וְלָמָּה ה' מְבִיא אֹתָנוּ	ג. וְלָמָּה ה' מְבִיא אוֹתָנוּ
אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת	אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת, אָרֶץ כְּנָעַן,
לִנְפֹל בַּחֲרָב	לְפַל בַּחֲרָב הַמַּלְחָמָה וְלָמוֹת?
נָשִׁינוּ וְטָפְנוּ	וְתוֹשְׁבֵי כְּנָעַן
יִהְיוּ לְבָז	יִקְחוּ בְּשָׂבִי אֶת הַנְּשִׁים וְהַיְלָדִים שְׁלָנוּ.

אגדות חכמים	מילון
<p>איך קרה שכל העם בכה?</p> <p>יד, א: "ויבכו העם בלילה ההוא" חכמינו תמחו ושאלו: איך הצליחו עשרה אנשים להסית ולהשפיע לרעה על כל העם? וכך הם מספרים: כל אחד מן המרגלים בא הביטה ובכה ובכה, כאלו מת לו מישהו קרוב. בני משפחתו נבהלו ושאלו: "מה קרה לך?" והוא ענה להם: "אבוי! מה מחכה לנו בארץ ישראל! איזה עמים חזקים יש שם, וכמה נורא יהיה לחיות שם!" שמעו הקרובים ושמעו השכנים ובכו גם הם. שמעו שכנים רחוקים ובכו גם הם. עד שכל השבט בכה. וכל הבכיה היתה לחנם.</p>	<p>לב. ארץ אכלת יושביה: ארץ שכל תושביה ימותו.</p> <p>אנשי מדות: אנשים גבוהים.</p> <p>לג. פחגבים: כמו חגבים, מין רמשים דומים לארבה.</p> <p>א. ותשא כל העדה ויתנו את קולם: העם הרים את קולו וצעק.</p> <p>ב. וילנו: התלוננו. היו להם טענות נגד משה ואהרן.</p> <p>לו מתנו בארץ מצרים: היה לנו טוב יותר לו היינו מתים במצרים.</p> <p>ג. לנפל: לפל. נשינו וטפינו יהיו לבז: תושבי כנען יקחו אותם בשבי.</p>

פְּרָשַׁת שְׁלַח	פָּרָק יג
<p>יז. וַיִּשְׁלַח אֶתְכֶם מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בְּנֹגֵב וְעֲלִיתֶם אֶת־הַהָרִ: יח. וַרְאִיתֶם אֶת־הָאָרֶץ מֵה הַיּוֹם וְאֵת־הָעֵץ הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הַחֲזֵק הוּא הַרְפָּה הַמְעֻט הוּא אִם־רַב: יט. וּמֵה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא יוֹשֵׁב בָּהּ הַטּוֹבָה הוּא אִם־רָעָה וּמֵה הָעָרִים אֲשֶׁר־הוּא יוֹשֵׁב בָּהֶנָּה הַבְּמַחְנִים אִם בְּמִבְצָרִים: כ. וּמֵה הָאָרֶץ הַשְּׂמֵנָה הוּא אִם־רָזָה הַיֵּשׁ־בָּהּ עֵץ אִם־אֵין וְהַתְּחִזְקֹתֶם וְלִקְחֹתֶם מִפְּרֵי הָאָרֶץ וְהַיְמִים יְמֵי בְּפוּרֵי עֲנָבִים:</p>	<p>יז. מֹשֶׁה שְׁלַח אֶת הָאֲנָשִׁים לְהִסְתוֹבֵב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְלַחְקֹר אוֹתָהּ, וְאָמַר לָהֶם: "עֲלוּ בְּדֶרֶךְ זֶה לְנֹגֵב, וְאַחֵר כִּד תַּעֲלוּ בָהֶר. יח. וְתִרְאוּ אֶת הָאָרֶץ וְתַחְקְרוּ: מֵה הִיא? וְשִׁימוּ לֵב לָעֵץ שִׁיּוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ וְתִרְאוּ אִם הוּא חֲזֵק או חֲלָשׁ, אִם יֵשׁ בָּעֵץ מְעֻט אֲנָשִׁים או הַרְבֵּה. יט. וּמֵה הָאָרֶץ שֶׁהָעֵץ יוֹשֵׁב בָּהּ: הֵאֵם הִיא טוֹבָה או רָעָה? וּמֵה הָעָרִים שֶׁהוּא יוֹשֵׁב בָּהֶן: הֵאֵם בְּעָרִים שְׂאִין לָהֶן חוֹמָה, או בְּעָרִים שִׁישׁ לָהֶן חוֹמָה מִסָּבִיב. כ. וְאִידֹ הָאָרֶץ, הַאֲדָמָה: הֵאֵם הִיא שְׂמֵנָה, פּוֹרְיָה או רָזָה? הֵאֵם יֵשׁ בָּהּ עֲצִים, או אֵין בָּהּ עֲצִים? תַּתְּאֲמְצוּ וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְהַבִּיא דְגָמוֹת מִפְּרוֹת הָאָרֶץ". וְתִקּוּפַת הַשָּׁנָה הִיְתָה תִּקּוּפַת הַקִּיץ, כְּשֶׁהָעֲנָבִים מֵתַחִילִים לְהַבְשִׁיל.</p>

פֶּרֶק י"ד	פֶּרֶשֶׁת שְׁלַח
<p>הֲלֹא טוֹב לָנוּ יוֹתֵר לָשׁוּב לְמִצְרַיִם?"</p> <p>ד. הֵם אָמְרוּ זֶה לָזֶה: נָשִׁים עָלִינוּ מִנְּהִיג אַחֶר, שְׂעֵמֶד בְּרֹאשׁ הָעַם בְּמִקּוֹם מִשָּׁה, וְנָשׁוּב לְמִצְרַיִם."</p> <p>ה. מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נִפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם מִבוּשָׁה וּמִצָּעַר לִפְנֵי כָּל הָעָם.</p> <p>ו. וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נּוֹן וְכָלֵב בֶּן יִפְנֶה, שָׁהִיוּ גַם הֵם בְּמִרְגָּלִים, קָרְעוּ אֶת הַבְּגָדִים שֶׁלָּהֶם בָּצֵעַר עַל דְּבַרֵי הַמִּרְגָּלִים הָאֲחֵרִים.</p> <p>ז. יְהוֹשֻׁעַ וְכָלֵב אָמְרוּ לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: "הָאָרֶץ שְׁעֵבְרָנוּ בָּהּ לְהַפִּיר אוֹתָהּ הִיא טוֹבָה מְאֹד מְאֹד.</p> <p>ח. אִם ה' רוּצָה אֶת טוֹבֵתְנוּ, יָבִיא אוֹתָנוּ אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּתֵּן אוֹתָהּ לָנוּ. הָאָרֶץ הַזֹּאת נוֹתֶנֶת הַרְבֵּה חֶלֶב וּדְבֹשׁ.</p> <p>ט. אֵל תִּמְרְדוּ בָּהּ וְאֵל תִּפְחָדוּ מִפְּנֵי הָעָם הַיּוֹשֵׁב בָּאָרֶץ כְּנַעַן, כִּי נִנְצַח אוֹתָם בְּקִלּוֹת. אִין מִי שְׂיִגֵּן עֲלֵיהֶם, וְה' אֶתְנוּ וּמִגֵּן עָלֵינוּ, אֵל תִּפְחָדוּ מֵהֶם.</p> <p>י. וְכָל הָעָם עָמַד לְזָרֵק אֲבָנִים עַל יְהוֹשֻׁעַ וְכָלֵב. וְה' נִרְאָה בְּעֵינֵי בְּאֵהָל מוֹעֵד לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל.</p> <p>יא. ה' אָמַר לְמֹשֶׁה:</p>	<p>הֲלוֹא טוֹב לָנוּ שׁוֹב מִצְרַיִמָּה:</p> <p>ד. וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו נִתְּנָה רֹאשׁ וְנָשׁוּבָה מִצְרַיִמָּה:</p> <p>ה. וַיִּפֹּל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פְּנֵיהֶם לִפְנֵי כָּל־קְהַל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:</p> <p>ו. וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נּוֹן וְכָלֵב בֶּן־יִפְנֶה מִן־הַתָּרִים אֶת־הָאָרֶץ קָרְעוּ בְּגָדֵיהֶם:</p> <p>ז. וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־עֵדֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבְרָנוּ בָּהּ לְתוֹר אֶתְּהָ טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד מְאֹד:</p> <p>ח. אִם־חָפֵץ בָּנוּ ה' וְהִבִּיא אֹתָנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְנִתְּנָה לָנוּ אָרֶץ אֲשֶׁר־הִיא זָבֵת חֶלֶב וּדְבֹשׁ:</p> <p>ט. אַךְ בִּיהִנֶּה אֶל־תִּמְרְדוּ וְאֶתְּם אֶל־תִּירָאוּ אֶת־עַם הָאָרֶץ כִּי לְחַמְנוּ הֵם סָר צֶלֶם מַעֲלִיָּהֶם וַיְהִי אֹתָנוּ אֵל תִּירָאֵם:</p> <p>י. וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעֵדָה לְרֹגוֹם אֹתָם בְּאֲבָנִים וּכְבוֹד ה' נִרְאָה בְּאֵהָל מוֹעֵד אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:</p> <p>יא. וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה:</p>

ג. מצרימה: למצרים.

ד. נתנה ראש: נשים עלינו מנהיג, שיעמד בראש העם במקום משה.

ו. תרים את הארץ:

מרגלים את הארץ:

קרעו בגדיהם: בצער על דברי העם.

ז. לתור: לרגל.

ח. חפץ: רוצה.

ט. כי לחמנו הם: נאכל

אותם כמו לחם, ננצח

אותם בקלות.

סר צלם מעליהם: אין

מי שיגן עליהם.

אל תיראם: אל תפחדו

מהם.

י. לרגום אותם: לזרק

אבנים על יהושע וכלב.

פְּרָשַׁת שְׁלַח	פֶּרֶק י"ד
<p>עַד־אָנָּה יִנְאַצְנִי הָעַם הַזֶּה? וְעַד־אָנָּה לֹא־יֶאֱמִינוּ בִּי בְּכֹל הָאֲתוֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ: יב. אֲפֹנֹ בַדְּבָר וְאוֹרְשָׁנוּ וְאֶעֱשֶׂה אֶתְךָ לְגוֹי־גְדוֹל וְעֶצוּם מִמֶּנּוּ: יג. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־ה' וְשָׁמְעוּ מִצְרַיִם כִּי־הֵעֲלִיתָ בְּכַחֲךָ אֶת־הָעַם הַזֶּה מִקִּרְבּוֹ: יד. וְאָמְרוּ אֶל־יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַזֹּאת שְׁשָׁמְעוּ, כִּי־אַתָּה ה' בְּקִרְבַּי הָעַם הַזֶּה אֲשֶׁר־עֵינִי בְּעִינֵי נֹרְאָה אַתָּה ה' וְעַנְנְךָ עֹמֵד עֲלֵהֶם וּבְעַמּוּד עָנָן אַתָּה הולֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לַיְלָה: טו. וְהִמַּתָּה אֶת־הָעַם הַזֶּה כְּאִישׁ אֶחָד</p>	<p>"עַד מָתִי יִכְעִיסוּ אוֹתִי הָעַם הַזֶּה? וְעַד מָתִי לֹא יֶאֱמִינוּ בִּי, לְמַרּוֹת כָּל הַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשִׂיתִי לוֹ? יב. אִפֹּה אֶת הָעַם בְּמַחֲלַת הַדְּבָר, וְאֶמִית אוֹתוֹ, וְאֶעֱשֶׂה מִמֶּךָ עַם גְּדוֹל וְחֹזֵק יוֹתֵר מֵעַם יִשְׂרָאֵל". יג. מֹשֶׁה אָמַר לַה': "הַמִּצְרַיִם יוֹדְעִים, שֶׁבְּכַחֲךָ הֵעֲלִיתָ אֶת הָעַם הַזֶּה מִתּוֹךְ מִצְרַיִם. יד. וְהֵם סִפְרוּ זֹאת גַּם לְתוֹשְׁבֵי אֶרֶץ כְּנָעַן, שְׁשָׁמְעוּ, שֶׁאַתָּה ה' מִגֵּן עַל עַם יִשְׂרָאֵל. אַתָּה נֹרְאִיתָ לְעֵינֵי הָעַם, וְהֵעַנְנוּ שֶׁלֶךְ מִגֵּן עֲלֵיהֶם, וּבְעַמּוּד הָעָנָן אַתָּה הולֵךְ לִפְנֵיהֶם וּמוֹבִיל אוֹתָם בַּיּוֹם, וּבְעַמּוּד הָאֵשׁ אַתָּה מוֹבִיל אוֹתָם בַּלַּיְלָה. טו. וְאִם אַחֲרַי כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה תָּמִית אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, יִגִּידוּ הָעַמִּים הָאַחֲרִיִּים שֶׁשָּׁמְעוּ עֲלֶיךָ שְׁמוֹעוֹת טוֹבוֹת: טז. "מִפְּנֵי שֶׁה' לֹא יָכוֹל לְהַבִּיא אֶת עַם יִשְׂרָאֵל אֶל הָאָרֶץ שֶׁנִּשְׁבַּע לָתֵת לָהֶם, הוּא הֵרַג אוֹתָם בְּמִדְבָּר". יז. וְעַכְשָׁיו, הִרְאָה אֶת גְּדֹל הַכַּחַשׁ שֶׁלֶךְ לְסִלַּח,</p>
<p>וְאָמְרוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שָׁמְעוּ אֶת־שְׁמֵעֲךָ לְאֹמֶר: טז. מִבִּלְתִּי יִכְלַת ה' לְהַבִּיא אֶת־הָעַם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לָהֶם וַיִּשְׁחָטֶם בְּמִדְבָּר: יז. וְעַתָּה יִגְדַּל־נָא כַּחַשׁ אֲדֹנָי</p>	

**יא. עד אנה: עד מתי?
ינאצני: יכעיסו, נרגיזו
אותי.**

**בכל האתות: אחרי כל
הנפלאות שעשיתי.**

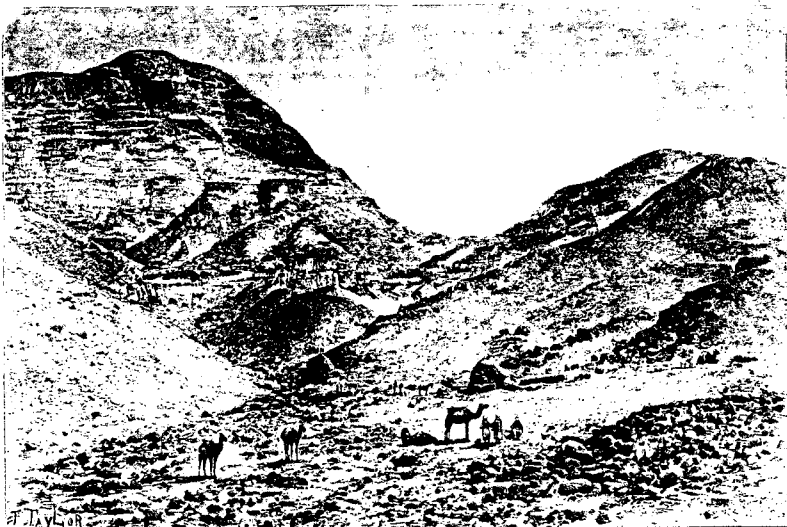
**יב. ואורשנו: אהרג את
כלם.
עצום: גדול מאד, חזק.**

**יד. יושב הארץ הזאת:
תושבי ארץ כנען.
אתה ה' בקרב העם
הזה: ה' מגן על עם ישראל.
עין בעין נראה אתה ה':
אתה נראית לעיני העם.**

יומם: ביום.

**טו. והמתה את העם הזה:
אם תמית, תהרג את כל
העם.
כאיש אחד: במכה
אחת, בבת אחת.
טז. מבלי יכלת ה': מפני
שה' לא יכול להביא את
העם.**

**יז. כאשר דברת: לאחר
מעשה העגל. (שמות ל"ד, ו-
ז).**

פְּרָשַׁת שְׁלַח	פֶּרֶק י"ד
<p>כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר: יִתְּ ה' אֶרֶץ אֲפִים וּרְב־חֶסֶד נִשָּׂא עֵוֹן וּפְשָׁע וְנִקְהָ לֹא יִנְקָה פֶקֶד עֵוֹן אֲבוֹת עַל־בָּנִים עַל־שְׁלֵשִׁים וְעַל־דְּבָעִים: יִט. סִלַּח־נָא לְעֹוֹן הָעָם הַזֶּה כַּגְּדֹל חֶסֶדְךָ וּכַאֲשֶׁר נִשְׂאֵתָה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַנֶּה: כ. וַיֹּאמֶר ה' סִלַּחְתִּי כַּדְבַרְךָ: כא. וְאִלֶּם חִי־אֲנִי וַיִּמְלֹא כְבוֹד־ה' אֶת־כָּל־הָאָרֶץ: כב. כִּי כָל־הָאֲנָשִׁים הָרְאִים אֶת־כְּבֹדִי וְאֶת־אֲתַתִּי אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בְּמִצְרַיִם וּבַמִּדְבָּר וַיִּנְסּוּ אֹתִי זֶה עֲשֹׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי: כג. אִם־יִרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְתֶּם וְכָל־מְנַאֲצֵי לֹא יִרְאוּהָ: כד. וְעַבְדֵי כָּלֵב עֵקֶב הִיִּתָּה רוּחַ אַחֲרֵת עִמּוֹ וַיִּמְלֹא אַחֲרָי וַהֲבִיאתִיו אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בָּא שְׁמָה וַזְרַעוּ יוֹרְשָׁנָה:</p>	<p>כְּמוֹ שְׂאֲמַרְתָּ לִּי בְּהַר סִינַי: יִתְּ ה' סִבְלוֹן, עוֹשֶׂה הַרְבֵּה טוֹבוֹת, סוֹלַח לַחֻטָּאִים אָבֵל לֹא מִנְקָה מֵהַחֻטָּא, זוֹכֵר חֻטָּאֵי אֲבוֹת אִם הַבָּנִים חוֹזְרִים עֲלֵיהֶם, וְגַם אִם הַנִּכְדִּים וְהַנִּינִים עוֹשִׂים אוֹתָם חֻטָּאִים". יִט. סִלַּח נָא לַחֻטָּאִים שֶׁל הָעָם הַזֶּה בְּטוֹב לִבְךָ הַגָּדוֹל. כְּמוֹ שְׁסַלַּחְתָּ לוֹ מִמִּצְרַיִם עַד כְּאֵן". כ. ה' אָמַר: "סִלַּחְתִּי, כְּמוֹ שֶׁבִקְשַׁתְּ". כא. אָבֵל אֲנִי נִשְׁבַּע שֶׁכָּל הָאָרֶץ תִּרְאֶה אֶת כְּבוֹדִי. כב. וְכָל הָאֲנָשִׁים שֶׁרָאוּ אֶת כְּבוֹדִי וְאֶת הַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשִׂיתִי בְּמִצְרַיִם וּבַמִּדְבָּר, הֵם נִסּוּ אוֹתִי עֲשֹׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי. כג. אֲנִי נִשְׁבַּע, שֶׁהֵם לֹא יִרְאוּ אֶת הָאָרֶץ שֶׁהִבְטַחְתִּי לְאַבוֹתֵיהֶם בְּשְׁבוּעָה. וְכָל־מִי שֶׁפָּגַע בְּשָׂמַי, לֹא יִרְאֶה אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן. כד. אָבֵל עַבְדֵי כָּלֵב, מִפְּנֵי שֶׁהִתְנַהְגּוּתוֹ לֹא הִיִּתָּה כְּמוֹ שֶׁל שְׂאֵר הַמְּרַגְלִים, וְעָשָׂה מַה שְׂרָצִיתִי, אוֹתוֹ אָבִיא אֶל הָאָרֶץ שֶׁבָּא אֵלֶיהָ וְרָגַל אוֹתָהּ, וְהוּא יוֹרֵשׁ אוֹתָהּ לְבָנָיו.</p>

ית. ארץ אפים: סבלני.
 רב חסד: עושה הרבה
 חסדים, טובות.
 נשא עון ופשע: סולח
 לחוטאים.

ונקה לא ינקה: החטא
 לא נמחק לגמרי ברחמים
 של ה', ואם יחטא שוב,
 יענש גם על החטא
 הראשון.

פקד עון אבות על
 בנים: זוכר את חטאי
 האבות, אם גם הבנים
 חוטאים.

על שלשים: על נכבדים,
 הדור השלישי.

על רבעים: על נינים,
 הדור הרביעי.

יט. נשאתה: סלחת.
 [ממצרים] ועד הנה:
 ועד עכשיו.

כא. חי אני: אני נשבע.
 וימלא כבוד ה': כל
 הארץ תראה את כבודי.

כג. אם יראו: לא יראו.
 מנאצי: אלה שפגעו
 בכבודי.

כד. עקב היתה: מכיון
 שהיתה.

וימלא אחרי: נשאר
 נאמן לי.

אשר בא שמה: לתור,
 לרגל.

יורשנה: הוא יוריש
 לבניו את הארץ שאתן לו.

פְּרָשַׁת שְׁלַח	פָּרָק י"ד
<p>כה. וְהַעֲמַלְקִי וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשְׁבֵי בְעַמְקֵי מִחֹר תִּפְנּוּ וַתִּסְעוּ לָכֶם לַמִּדְבָּר דֶּרֶךְ יַם סוּף: כו. וַיְדַבֵּר ה' אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: כז. עַד־מָתִי לַעֲדָה הָרְעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר הִמָּה מְלִינִים עָלַי אֶת־תְּלוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִמָּה מְלִינִים עָלַי שָׁמַעְתִּי: כח. אָמַר אֱלֹהִים חִי־אֲנִי נָא־ה' אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם בְּאָזְנֵי כֵן אֶעֱשֶׂה לָכֶם: כט. בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִפְּלוּ פְּגָרֵיכֶם וְכָל־פְּקָדֵיכֶם לְכָל־מַסְפְּרָכֶם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה אֲשֶׁר הֵלִינְתֶם עָלַי: ל. אִם־אַתֶּם תָּבוֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי אֶת־יָדִי לְשַׁכֵּן אֶתְכֶם בָּהּ כִּי אִם כָּלֵב בֶּן־יִפְנֹה וַיְהוֹשֵׁעַ בֶּן־נוּן: לא. וּטְפַכֶּם אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם לְבַז יִהְיֶה וְהִבִּיאתִי אֹתָם וַיִּדְעוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר מֵאַסְתֶּם בָּהּ: לב. וּפְגָרֵיכֶם אֹתָם יִפְּלוּ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה:</p>	<p>כה. שְׁנֵי הָעַמִּים, הָעַמְלָקִי וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשְׁבֵים בְעַמְקֵי, מִחֹר תִּפְנּוּ וַתִּסְעוּ לָכֶם לַמִּדְבָּר דֶּרֶךְ יַם סוּף". כו. ה' אָמַר לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן: כז. עַד מָתִי אֲשַׁתַּק לָעַם הָרָע הַזֶּה שְׁמַתְלוּנָו נְגִדִי? אֶת תְּלוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם מַתְלוּנִים נְגִדִי שָׁמַעְתִּי. כח. תֹּאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: "אֲנִי ה' נִשְׁבַּע וְאוֹמַר: שְׁכֻמוּ שֶׁהִתְלוּנְתֶם וְאָמַרְתֶּם שְׁאֵתֶם רוּצִים לָמוֹת בַּמִּדְבָּר, כִּד אֶעֱשֶׂה לָכֶם. כט. בַּמִּדְבָּר הַזֶּה תָּמוּתוּ, וְכָל יוֹצְאֵי הַצֶּבֶא שֶׁהִתְפַּקְדוּ וְסָפְרוּ אוֹתָם, מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וַיִּוְתֶר, שֶׁהִתְלוּנָו עָלַי, כָּלֶם יָמוּתוּ. ל. אֲנִי נִשְׁבַּע שֶׁלֹּא תָבוֹאוּ אֶל הָאָרֶץ שֶׁנִּשְׁבַּעְתִּי קֹדֶם לָכֵן לְהוֹשִׁיב אֶתְכֶם בָּהּ, אֲלֹא יָבוֹאוּ אֵלַיָּה רַק כָּלֵב בֶּן יִפְנֹה וַיְהוֹשֵׁעַ בֶּן נוּן. לא. וְהִילָדִים וְהַתִּינוּקוֹת שְׁלָכֶם, שֶׁפָּחַדְתֶּם שִׁיקְחוּ אוֹתָם בְּשָׁבִי, אוֹתָם אֲנִי כֵן אָבִיא לְאָרֶץ, הֵם כֵּן יִכִּירוּ אֶת הָאָרֶץ שְׁאֵתֶם לֹא רָצִיתֶם אוֹתָהּ. לב. וְהַגּוֹפּוֹת שֶׁל הַמֵּתִים שְׁלָכֶם יִפְּלוּ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה.</p>

כה. הַמְדַבֵּר: אֶל הַמְדַבֵּר.
דָּרַךְ יַם סוּף: בְּכוּוֹן אֶל
יַם-סוּף.

כז. עַד מְתִי: עַד מְתִי
אֶשְׁתַּק.
מְלִינִים עָלַי: מִתְלוֹנְנִים
נִגְדִי.

כח. חֵי אֲנִי: אֲנִי נִשְׁבַּע.

כִּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם בְּאָזְנֵי:
אִמַּרְתֶּם לִי: " ... בַּמְדַבֵּר
הַזֶּה לֹא מִתְנֹנִי." (יד, ב)
כט. יָפְלוּ פְגָרֵיכֶם: גּוֹפּוֹת
הַמֵּתִים שְׁלָכֶם.
פְּקָדֵיכֶם לְכָל
מִסְפָּרְכֶם: כָּל יוֹצְאֵי הַצְּבָא
שֶׁהִתְפַּקְדוּ וְסָפְרוּ אוֹתָם
כְּשִׁיצְאֶתֶם מִמִּצְרַיִם.
הַלֵּינֶתֶם עָלַי:
הַתְלוֹנְנֶתֶם נִגְדִי.
ל. אֲשֶׁר נִשְׂאֵתִי אֶת יָדִי:
נִשְׁבַּעְתִּי.
לִשְׁבוֹן: לְהוֹשִׁיב.
לא. וְטַפְכֶם: הַתֵּינִיקוֹת
שְׁלָכֶם וְהַיְלָדִים שְׁלָכֶם.
לְבַז יִהְיֶה: יִקְחוּ אוֹתָם
בְּשִׁבִי.
מֵאִסְתֶּם בָּה: לֹא
רְצִיתֶם אוֹתָהּ.

פְּרֶשֶׁת שְׁלַח	פָּרָק י"ד
<p>לג. וּבְנֵיכֶם יִהְיוּ רֹעִים בַּמִּדְבָּר אֲרֻבְעִים שָׁנָה וְנָשְׂאוּ אֶת־זִנּוּתֵיכֶם עַד־תָּם פְּגַרְיֶכֶם בַּמִּדְבָּר: לד. בַּמִּסְפָּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּדְרֹתֶם אֶת־הָאָרֶץ אֲרֻבְעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה תִּשְׂאוּ אֶת־עֹנֹתֵיכֶם אֲרֻבְעִים שָׁנָה וַיִּדְעַתֶּם אֶת־תְּנוּאַתִּי: לה. אֲנִי ה' דִּבַּרְתִּי אִם־לֹא זֹאת אֶעֱשֶׂה לְכָל־הָעֵדָה הָרָעָה הַזֹּאת הַנוֹעֲדִים עָלַי בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִתְמוּ וְשֵׁם יִמְתּוּ:</p>	<p>לג. וְהַבְּנִים שְׁלָכֶם יִנְדְּדוּ כְּמוֹ רֹעִים בַּמִּדְבָּר אֲרֻבְעִים שָׁנָה. הֵם יִסְבְּלוּ בְּגִלְלַת הַחֲטָא שְׁלָכֶם עַד שְׁיָמוּתוּ כָּלֶם בַּמִּדְבָּר. לד. לְפִי מִסְפַּר הַיָּמִים שֶׁאַתֶּם רַגַּלְתֶּם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן, אֲרֻבְעִים יוֹם, תִּעֲנֹשׁוּ. עַל כָּל יוֹם שֶׁל רְגוּל תִּעֲנֹשׁוּ בַשָּׁנָה בַּמִּדְבָּר. תִּעֲנֹשׁוּ בְּגִלְלַת הַחֲטָאִים שְׁלָכֶם אֲרֻבְעִים שָׁנָה. כִּד תִּכְרִירוּ אֶת הַכַּעַס שְׁלִי וְהַעֲנֹשׁ שְׁלִי. לה. אֲנִי ה' אֶמְרָתִי וְנִשְׁבַּעְתִּי, שֶׁאֶעֱשֶׂה אֶת זֶה לְכָל הָעָם הָרָע הַזֶּה, אֱלֹהֵי שְׁהַתְּאֲסִפּוּ לְמִרְד בִּי בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יָמוּתוּ כָּלֶם בַּמִּדְבָּר."</p>

לו-מה המְרַגְלִים שֶׁהַמְּשִׁיכּוֹ לְהַתְּלוֹנֵן, נֶעְנְשׂוּ

ה' הַעֲנִישׁ אֶת הַמְּרַגְלִים שֶׁסִּפְרוּ דְבָרִים רָעִים וְלֹא נִכְוְנִים עַל אֶרֶץ כְּנָעַן, הַמְּרַגְלִים מִתּוֹ כָּלֶם, חוּץ מִיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן וְכָלֵב בֶּן יִפְנֶה, שֶׁאָמְרוּ אֶת הָאֱמֶת. כִּמְהָ אֲנָשִׁים מִהָעָם עָלוּ לְכַנְעַן בְּנִגּוּד לְמֵה שֶׁאָמַר מֹשֶׁה בְּשֵׁם ה', הַכֹּנְעֲנִי וְהַעֲמַלְקִי נֶצְחוּ וְהָרְגוּ אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה.

<p>לו. וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שְׁלַח מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת־הָאָרֶץ וַיֵּשְׁבוּ וַיִּלְיֵנוּ עָלֵינוּ אֶת־כָּל־הָעֵדָה לְהוֹצִיא דְבַר עַל־הָאָרֶץ: לז. וַיָּמָתוּ הָאֲנָשִׁים מוֹצְאֵי דְבַר־הָאָרֶץ רָעָה בַּמִּגְפָּה לְפָנֵי ה': לח. וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוֹן וְכָלֵב בֶּן־יִפְנֶה חִיו מִן־הָאֲנָשִׁים הָהֵם</p>	<p>לו. וְהָאֲנָשִׁים שֶׁשְׁלַח מֹשֶׁה לְרַגַּל אֶת־הָאָרֶץ שָׁבוּ וְהַתְּלוֹנְנוּ עַל מֹשֶׁה לְפָנֵי הָעָם וְסִפְרוּ שְׁקָרִים עַל־הָאָרֶץ. לז. אֲנָשִׁים אֵלֶּה שֶׁסִּפְרוּ דְבָרִים רָעִים וְלֹא נִכְוְנִים עַל־הָאָרֶץ מִתּוֹ בַּמִּגְפָּה, שֶׁהַעֲנִישׁ אוֹתָם ה' בָּהּ. לח. וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן וְכָלֵב בֶּן יִפְנֶה, שֶׁלֹּא סִפְרוּ שְׁקָרִים רָעִים עַל־הָאָרֶץ, הֵם נִשְׁאָרוּ בַחַיִּים</p>
---	---

אגדות חכמים

מילון

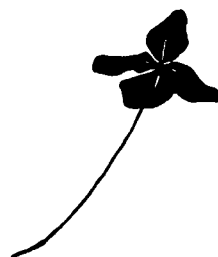

לג. יהיו רעים: נוודים.
 ונשאו את זנותיכם:
 יקבלו ענש על החטאים
 שלכם.
 עד תם פגריכם במדבר:
 עד שימותו כלם במדבר.

לו. לתור: לרגל.
 ויילינו: התלוננו נגד.
 להוציא דבה על הארץ:
 הם ספרו שקרים, דברים
 רעים על הארץ.

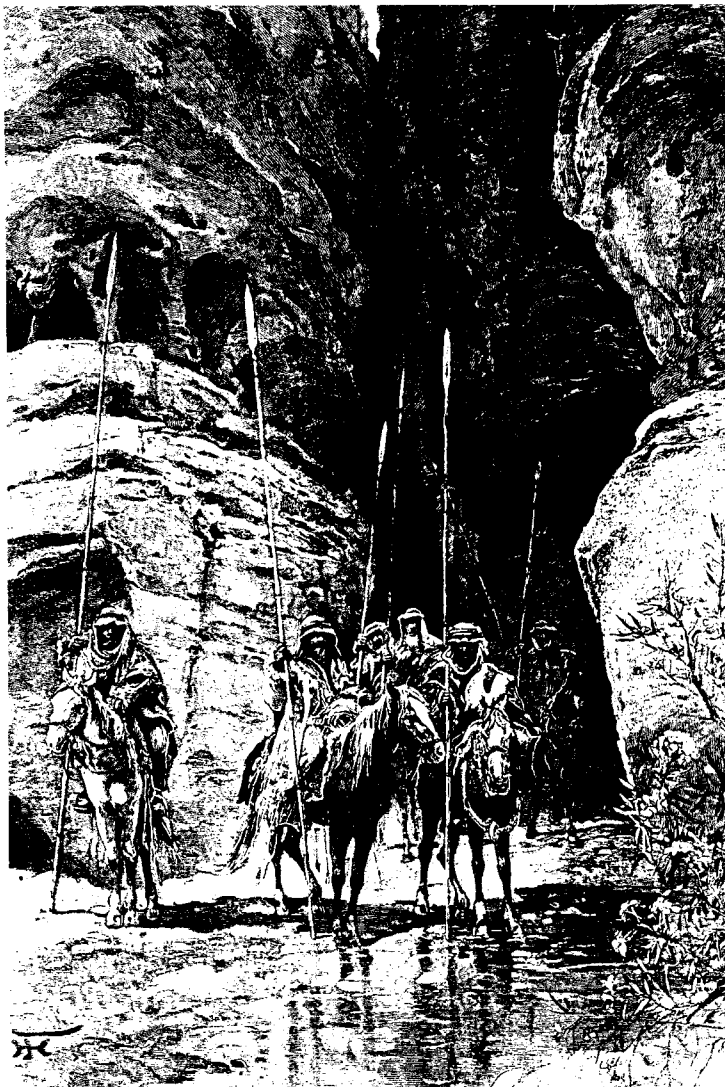
לח. חיו מן האנשים האלה:
 כל המרגלים מתו ויהושע
 וכלב נשארו בחיים.

פְּרֻשֵׁת שְׁלַח	פָּרָק י"ד
<p>ההלכים לתור את הארץ: לט. וידבר משה את הדברים האלה אל כל בני ישראל ויתאבלו העם מאד: מ. וישכמו בבקר ויעלו אל ראש ההר לאמר הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה' כי חטאנו: מא. ויאמר משה למה זה אתם עברים את פי ה' והוא לא תצלה: מב. אל תעלו כי אין ה' בקרבכם ולא תנגפו לפני איביכם: מג. כי העמלקי והכנעני שם לפניכם ונפלתם בחרב כי על כן שבתם מאחרי ה' ולא יהיה ה' עמכם: מד. ויעפלו לעלות אל ראש ההר וארון ברית ה' ומשה לא משו מקרב המחנה: מה. וירד העמלקי והכנעני הישב בהר ההוא ויכוס ויכתום עד החרמה:</p>	<p>מכל המרגלים שהלכו לכנען לרגל אותה. לט. משה אמר את כל הדברים האלה לכל בני ישראל והעם התאבלו מאד. מ. בני ישראל קמו בבקר מקדם מאד ועלו אל ראש ההר ואמרו: "נעלה אל המקום שה' אמר, שלא נגיע אליו, כי חטאנו". מא. משה אמר: "למה אתם לא שומעים בקול ה' ולא עושים מה שהוא אומר? לא תצליחו במעשה הזה שלכם. מב. אל תעלו אל ההר, כי ה' לא עוזר לכם בזה, ואויביכם לא ינצחו אתכם. מג. כי נמצאים שם בני העמים העמלקי והכנעני והם ינצחו אתכם, כי התרחקתם מה' ולכן ה' לא יעזר לכם". מד. אבל בני ישראל התאמצו ועלו אל ראש ההר נגד רצון ה', בלי ארון ברית ה' ובלי משה, שנשארו במחנה ולא זזו ממנו. מה. ובני העמים העמלקי והכנעני, שישבו בראש ההר ההוא, ירדו והכו בהם מכה קשה עד הסוף.</p>

לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עוֹלִים

יד, מ: "הֲנַנּוּ וְעָלִינוּ אֶל הַמָּקוֹם"
 לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
 כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
 גְּבוּהָהּ מִכָּל הָאֲרָצוֹת
 בַּחֲשִׁיבוּתָהּ וּבִקְדוּשָׁתָהּ.
 לָכֵן לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עוֹלִים,
 וּמִי שֶׁבָּא לַחַיּוֹת כְּאִן לְתַמִּיד,
 נִקְרָא עוֹלָה.

מא. אַתֶּם עֹבְרִים אֶת פִּי ה':
 אַתֶּם אֵינְכֶם שׁוֹמְעִים בְּקוֹל
 ה'.

וְהִיא לֹא תִצְלַח: לֹא

תִּצְלַיְחוּ בַּמַּעֲשֵׂה הַזֶּה.

מב. אֵין ה' בְּקִרְבְּכֶם: ה' לֹא
 יַעֲזֹר לָכֶם בָּזֶה.

תִּנְגַּפוּ לִפְנֵי אֵיבֵיכֶם:

הָאֹיִבִים שְׁלָכֶם יִנְצְחוּ
 אֶתְכֶם.

מג. שְׁבַתֶּם מֵאַחֲרֵי ה':

הַתְּרַחֲקֶתֶם מִמִּצְוֹת ה'.

ולֹא יִהְיֶה ה' עִמָּכֶם: ה'

לֹא יַעֲזֹר לָכֶם.

מד. וַיַּעֲפְלוּ לַעֲלוֹת:

הַתְּאַמְצוּ לַעֲלוֹת לְהָר נֹגַד
 רְצוֹן ה'.

לא מִשׁוּ: לֹא יֵצֵאוּ, לֹא זָזוּ.

מִקְרָב: מִתּוֹךְ.

מה. וַיִּפְּסוּ: הִרְגוּ בָהֶם.

וַיִּפְתּוּם: שָׁבְרוּ אוֹתָם,

הַכְּנִיעוּ אוֹתָם.

עד הַחֲרָמָה: עַד הַסּוּף,

או עַד מָקוֹם שְׁשֻׁמוֹ
 "חֲרָמָה".

פְּרִשְׁת קָרַח

פָּרַק טז

א-יט: הַמֶּרְדִּי שֶׁל קָרַח וְעֵדְתוֹ

קָרַח, מִחֲשׁוּבֵי שַׁבֵּט לֵוִי, הוּא וְדָתָן וְאַבִּירָם, וְעוֹד מֵאֲתִיּוֹם וְחֲמִשִּׁים אִישׁ מִשַּׁבֵּט לֵוִי, רָצוּ גַם הֵם לְהִיטוֹת מִנְהִיגִים. הֵם הִתְנַגְּדוּ לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וּמֶרְדּוּ בָהֶם. ה' צָוָה, שֶׁהַמֹּרְדִּים וְגַם מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן יִקְרִיבוּ קִטְרֹת לִפְנֵי אֱהֵל מוֹעֵד.

א. קָרַח בֶּן יִצְהָר

בֶּן קֵהֶת

בֶּן לֵוִי

וְדָתָן וְאַבִּירָם

בְּנֵי אֱלִיאָב

וְאוֹן בֶּן פֹּלֵת

בְּנֵי רְאוּבֵן שֶׁהָיָה הַבֵּן הַבְּכוֹר שֶׁל יַעֲקֹב,

כָּל אֱלֹהֵי לְקַחוּ אֶת עֲצָמָם

ב. וְקָמוּ וְעָמְדוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה,

וְאֲתָם מֵאֲתִיּוֹם וְחֲמִשִּׁים

אֲנָשִׁים חֲשׁוּבִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל,

אֲנָשִׁים מְכַבְּדִים

וְנִחְשָׁבִים

וּמְפָרְסָמִים.

ג. כָּל אֱלֹהֵי הַתְּאֵסָפוּ,

עָמְדוּ נֶגֶד מֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן

וְאָמְרוּ לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן:

"דִּי לָכֶם!

כִּי כָל בְּנֵי הָעָם

כָּלָם קְדוֹשִׁים

וְה' נִמְצָא גַם בְּתוֹכָם.

וּמִדּוּעַ לְקַחְתֶּם לָכֶם

אֶת הַתְּפָקִיד שֶׁל הַמְּנַהִיגִים?"

ד. מֹשֶׁה שָׁמַע אֶת דְּבָרֵיהֶם

וַנִּפֹּל עַל פָּנָיו.

ה. וְה' דִּבֶּר אֶל קָרַח

וְאֶל הָאֲנָשִׁים שְׂאֵתוֹ, וְאָמַר:

"בְּבִקֶּר

ה' יוֹדִיעַ

בְּמִי בָחַר לְמְנַהִיג,

וּמִי קְדוֹשׁ, הַקְּדֹשׁ לְמְנַהִיגוֹת

א. וַיִּקַּח קָרַח

בֶּן יִצְהָר

בֶּן קֵהֶת

בֶּן לֵוִי

וְדָתָן וְאַבִּירָם

בְּנֵי אֱלִיאָב

וְאוֹן בֶּן פֹּלֵת

בְּנֵי רְאוּבֵן:

ב. וַיִּקְמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה

וְאֲנָשִׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל

חֲמִשִּׁים וּמֵאֲתִיּוֹם

נְשִׂאֵי עֵדָה

קָדְאֵי מוֹעֵד

אֲנָשִׁי שֵׁם:

ג. וַיִּקְהֵלוּ

עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן

וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם

רַב לָכֶם

כִּי כָל הָעֵדָה

כָּלָם קְדוֹשִׁים

וּבְתוֹכָם ה'

וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ

עַל קֵהֶל ה'?

ד. וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה

וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו:

ה. וַיְדַבֵּר אֶל קָרַח

וְאֶל כָּל עֵדְתוֹ לֵאמֹר:

בִּקֶּר

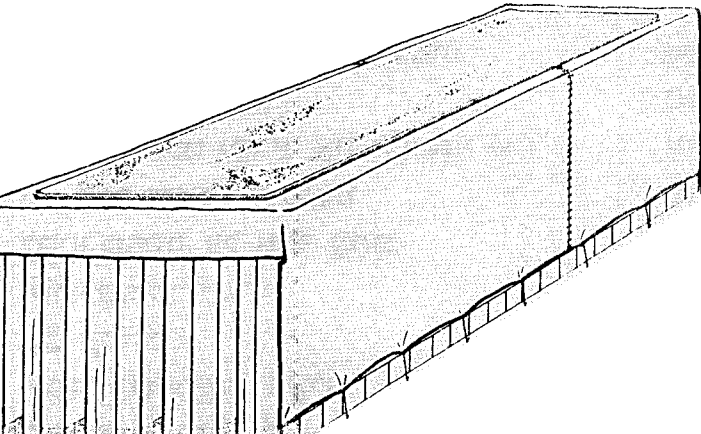
וַיִּדַע ה'

אֶת אֲשֶׁר לוֹ

וְאֶת הַקְּדוֹשׁ

אגדות חכמים	מילון
<p style="text-align: center;">מדוע מרד קרח?</p> <p style="text-align: center;">טז, א: "ויקח קרח" אמר קרח: "שני בנים לעמרם. האחד נעשה כמו מלך, זה משה. האחר כהן גדול, זה אהרן. אני בן של יצחק, האח של עמרם. אני רוצה להיות נשיא. ומכיון שלא מנו אותי לנשיא, מרד קרח במשה. הוא מרד במשה ובאהרן ומרד בה'.</p> <p style="text-align: center;">(במד"ר, קרח)</p> <p style="text-align: center;">השכנים השפיעו</p> <p style="text-align: center;">טז, א: דתן ואבירם... בני ראובן" קרח היה בן שבט לוי. איך קרה שאנשים בני שבט ראובן הלכו אחריו? התשובה: כשחנו בני ישראל במדבר, היו בני ראובן שכנים של קרח. בני קרח השפיעו על בני ראובן השפעה רעה.</p> <p style="text-align: center;">מדרש רבה</p>	<p>א. ויקח קרח: לקח את עצמו וקם. בני ראובן: דתן ואבירם ואון בן פלת. ב. ויקומו לפני משה: עמדו מולו ונגדו. נשיאי עדה: אנשים מכבדים. קראי מועד: אנשים חשובים. אנשי שם: אנשים מפורסמים. ג. ויקהלו: התאספו והפגינו מולו. רב לכם: די, מספיק לכם. מדוע תתנשאו: למה עשיתם מעצמכם אנשים חשובים יותר ומנהיגים? ה. בקר: בבקר. וידע ה': ה' יודיע את אשר לו: במי בחר לו.</p>

פְּרָשַׁת קִרְחַ	פָּרָק טז
<p>וְהִקְרִיב אֵלָיו וְאֵת אֲשֶׁר יִבְחַר בּוֹ יִקְרִיב אֵלָיו: ו. זֹאת עָשׂוּ קָרְחוּ לָכֶם מַחֲתוֹת קִרְחַ וְכָל־עֲדוֹתוֹ: ז. וַתִּנּוּ־בָהֶן אִשׁ וְשִׁימוּ עֲלֵיהֶן קִטְרֹת לפְנֵי ה' מִחַר וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִבְחַר ה' הוּא הַקְּדוֹשׁ רַב־לָכֶם בְּנֵי לִוִּי: ח. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קִרְחַ שְׁמְעוּ־נָא בְּנֵי לִוִּי: ט. הַמַּעַט מִכֶּם כִּי־הִבְדִּיל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם מֵעַדְתַּת יִשְׂרָאֵל לְהִקְרִיב אֶתְכֶם אֵלָיו לְעַבֹד אֶת־עַבְדַּת מִשְׁכַּן ה' וְלַעֲמֹד לפני העֲדָה לְשִׁדְתָם: י. וַיִּקְרַב אֶתְךָ וְאֵת כָּל־אֲחִיךָ בְּנֵי־לִוִּי אֶתְךָ וּבִקְשָׁתֶם גַּם כְּהֵנָּה: יא. לָכֵן אֲתָה וְכָל־עַדְתְּךָ הַנְּעָדִים עַל־ה' וְאֶהְרֹן מֵה־הוּא כִּי תִלְיִנוּ עָלָיו: יב. וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לְקָרָא לְדָתוֹ וּלְאַבְיָרָם בְּנֵי אֱלִיאָב וַיֹּאמְרוּ</p>	<p>וְאוֹתוֹ יִקְרַב אֵלָיו. וּבְמִי שֶׁה' בָּחַר אוֹתוֹ, יִקְרַב אֵלָיו ה'. ו. וְאֵת זֶה תַּעֲשׂוּ: קִרְחוּ וְכָל מִי שְׁאַתּוֹ, קָחוּ לָכֶם כָּלִים לְקִטְרֹת. ז. וְשִׁימוּ בְּכָלִים הָאֵלֶּה אִשׁ, שִׁימוּ בָהֶם גַּם קִטְרֹת וְתִנִּיחוּ אוֹתָם בְּפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד מִחַר. וְהָאִישׁ שֶׁה' בָּחַר בּוֹ, הוּא הַמִּנְהַיֵּג הַקְּדוֹשׁ. תִּפְסִיקוּ לְהִתְלוֹנֵן, בְּנֵי לִוִּי!" ח. מֹשֶׁה אָמַר לְקִרְחַ: "שְׁמְעוּ נָא בְּנֵי לִוִּי. ט. לֹא דִי לָכֶם שֶׁה' הִבְדִּיל אֶתְכֶם מִכָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְקָרַב אֶתְכֶם אֵלָיו, וְנָתַן לָכֶם תִּפְקִיד לְעַבֹד בְּמִשְׁכַּן ה' וּלְשִׁרְתָּ אֶת כָּל מִי שֶׁבָּא לְהִקְרִיב: י. ה' קָרַב אֶתְכֶם אֵלָיו וְאֵת כָּל בְּנֵי הַשֵּׁבֶט שְׁלָכֶם בְּנֵי לִוִּי, אֶתְכֶם, וְאַתֶּם מְבַקְשִׁים גַּם לִהְיוֹת כְּהֵנִים? יא. לָכֵן, אֲתָה, קִרְחַ, וְכָל חִבְרִיךָ הָעוֹמְדִים נֶגְדְךָ ה', לָמָּה אַתֶּם מִתְלוֹנְנִים נֶגְדְךָ אֶהְרֹן? - בְּמָה הוּא חָטָא?" יב. מֹשֶׁה שָׁלַח לְקָרָא לְדָתוֹ וּלְאַבְיָרָם בְּנֵי אֱלִיאָב, וְהֵם אָמְרוּ:</p>

אגדות חקמים	מילון
	<p>ה. והקריב אליו: יקרב אליו.</p> <p>ו. מחתות: בלים שמעלים בהם קטרת.</p> <p>ז. קטרת: עלים שנותנים ריח טוב ומעלים אותם באש.</p> <p>ח. רב לכם: די לכם, תפסיקו להתלונן.</p> <p>ט. המעט מכם?: האם לא די לכם?</p> <p>י. לשרתם: לשרת את כל מי שבא למשכן ולעזר לו בקרבנות.</p> <p>יא. הפעדים על ה': העומדים נגד ה'.</p> <p>תלינו: תתלוננו.</p>

פְּרַשְׁת קַרְח	פְּרָק טו
<p>לֹא נַעֲלָה: יג. הַמַּעַט כִּי הֶעֱלִיתֵנוּ מֵאֶרֶץ זְבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ לְהַמִּיתֵנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי תִשְׁתַּדֵּר עֲלֵינוּ גַם הַשְׁתַּדֵּר: יד. אֵף לֹא אֶל־אֶרֶץ זְבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ הִבִּיאֲתָנוּ וַתִּתֵּן־לָנוּ נַחֲלַת שָׂדֵה וְכָרִם הַעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תִּנְקֹר לֹא נַעֲלָה: טו. וַיַּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־ה' אֶל־תִּפֹּן אֶל־מִנְחָתָם לֹא חֲמוּר אֶחָד מֵהֶם נִשְׂאֲתִי וְלֹא הִרְעֵתִי אֶת־אֶחָד מֵהֶם: טז. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קָדַח אֶתָּה וְכָל־עַדְתְּךָ הִיוּ לִפְנֵי ה' אֶתָּה וְהֵם וְאַהֲרֹן מִחֵר: יז. וַיִּקְחוּ אִישׁ מִחֲתָתוֹ וַנִּתְּתָם עֲלֵיהֶם קִטְרֹת וְהִקְרַבְתָּם לִפְנֵי ה' אִישׁ מִחֲתָתוֹ חֲמִשִּׁים וּמֵאֲתַיִם מִחֲתַת וְאַתָּה וְאַהֲרֹן אִישׁ מִחֲתָתוֹ: יח. וַיִּקְחוּ אִישׁ מִחֲתָתוֹ וַיִּתְּנוּ עֲלֵיהֶם אֵשׁ וַיִּשְׂימוּ עֲלֵיהֶם קִטְרֹת וַיַּעֲמְדוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: </p>	<p>"לֹא נִשְׁמַע בְּקוֹלְךָ וְלֹא נְבוֹא". יג. לֹא דִי לָךְ שֶׁהֶעֱלִיתָ אוֹתָנוּ מֵאֶרֶץ זְבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ כְּדִי לְהַמִּית אוֹתָנוּ בַּמִּדְבָּר, וְהִנֵּה אַתָּה מִשְׁתַּלֵּט עָלֵינוּ וְשׁוֹלֵט בָּנוּ? יד. אִפְלוּ לֹא אֶל אֶרֶץ זְבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ הִבִּאתָ אוֹתָנוּ, וְלֹא נָתַתָּ לָנוּ שְׂדוֹת וְכָרְמִים. הֵאֵם אַתָּה חוֹשֵׁב שְׂתוּכַל לְשַׁקֵּר לָנוּ וְלַעֲמֹס? לֹא נִשְׁמַע בְּקוֹלְךָ, וְלֹא נְבוֹא!" טו. מֹשֶׁה כָּעַס מְאֹד וַאֲמַר לֵה': "אֶל תִּקְבַּל אֶת הַתִּפְלָה שְׁלָהֶם! לֹא לְקַחְתִּי מֵהֶם אִפְלוּ חֲמוּר אֶחָד, וְלֹא עָשִׂיתִי רַע, אִפְלוּ לֹא לְאֶחָד מֵהֶם". טז. מֹשֶׁה אָמַר לְקַרְח: "אַתָּה וְכָל הָאֲנָשִׁים שְׂאֲתָךְ בוֹאוּ לִפְתַּח אֹהֶל מוֹעֵד. בוֹאוּ, אַתָּה וְהֵם וְאַהֲרֹן מִחֵר. יז. כָּל אֶחָד מֵכֶם יִקַּח אֶת הַמִּחְתָּה שְׁלוֹ, וַיִּשְׂימוּ בַּמִּחְתָּתוֹת קִטְרֹת וַיִּתְקַרְבוּ לִפְנֵי ה'. כָּל אֶחָד יִקְרִיב אֶת הַמִּחְתָּה שְׁלוֹ. יִקְרִיבוּ מֵאֲתַיִם וְחֲמִשִּׁים מִחְתָּתוֹת, וְאַתָּה, קַרְח, וְאַהֲרֹן כָּל אֶחָד מֵכֶם יִקְרִיב אֶת הַמִּחְתָּה שְׁלוֹ". יח. קַרְח וְהָאֲנָשִׁים שְׂאֲתוֹ לְקַחוּ מִחְתָּתָהּ, כָּל אֶחָד מֵהֶם, וַיִּשְׂמוּ בַּמִּחְתָּתוֹת אֵשׁ וְגַם קִטְרֹת; וַיַּעֲמְדוּ הֵם וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לִפְנֵי פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד.</p>

אגדות חכמים	מילון
<p style="text-align: center;">גם מִשֶׁה רוֹדֵף שְׁלוֹם</p> <p>טז, יב: "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לְקַרְא לְדָתָן וְלָאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב, וַיֹּאמְרוּ: "לֹא נַעֲלֶה!"</p> <p>אָף עַל פִּי שְׁדָתָן וְאֲבִירָם קָנְאוּ בְּמֹשֶׁה וּמְרָדוּ בּוֹ, שְׁלַח מֹשֶׁה לְקַרְא לָהֶם. לְלַמְדָנּוּ, אִם אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם, תְּמִיד עָדִיף וַיּוֹתֵר טוֹב לְהַשְׁלִים.</p> <p>(רש"י)</p> <div data-bbox="295 1049 829 1985" style="text-align: center;"> </div>	<p>יב. לֹא נַעֲלֶה: לֹא נִשְׁמַע בְּקוֹלָהּ, וְלֹא נְבוֹא.</p> <p>יג. הַמַּעַט: לֹא דֵי לָדָּ?</p> <p>תְּשַׁתָּרֵר עֲלֵינוּ: תְּשַׁלֵּט בָּנוּ.</p> <p>יד. הָאֲנָשִׁים הָהֵם: כָּל הָעָם. הַעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תִּנְקָר:? אֵתָהּ חוֹשֵׁב שְׁתַּצְלִיחַ לְעוֹר אֶת עֵינֵינוּ וּלְשַׁקֵּר לָנוּ, עַד שֶׁלֹּא נִרְאֶה אֶת הָאֱמֶת?</p> <p>טו. וַיַּחֲרַר לְמֹשֶׁה: מֹשֶׁה כָּעַס מְאֹד.</p> <p>אל תִּפֶּן אֶל מִנְחָתָם: אֶל תִּתְחַשֵּׁב בָּהֶם, וְאֶל תִּקְבֵּל אֶת תְּפִלוֹתֵיהֶם וְאֶת טַעֲנוֹתֵיהֶם. נִשְׁאַתִּי: לְקַחְתִּי. וְלֹא הִרְעֵתִי: לֹא עָשִׂיתִי רָעָה אֶפְלוּ לְאַחַד מֵהֶם. טז. הָיוּ לִפְנֵי ה': בְּפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד.</p>

פְּרַשְׁת קָרַח	פָּרָק טז
<p>יט. וַיִּקְהַל עֲלֵיהֶם קָרַח אֶת־כָּל־הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּרָא כְבוֹד־ה' אֶל־כָּל־הָעֵדָה:</p>	<p>יט. קָרַח אָסַף נֶגֶד מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹ וְכָל־מִן בָּאוּ אֶל הַפֶּתַח שֶׁל אֹהֶל מוֹעֵד. וְכָבוֹד ה' נִרְאָה לְכָל הָעָם.</p>

כ-לה: עֲנָשָׁם שֶׁל קָרַח וּבְנֵי עֵדָתוֹ

ה' צוּהַ עַל קָרַח, דָּתוֹ וְאֲבִירָם וְחַמְשֵׁים הָאֲנָשִׁים שְׂאֵתָם, שְׂיַעֲמְדוּ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים שְׁלָהֶם. וְלָעַם צוּהַ ה', שְׂיִתְרַחֵק מִקָּרַח וְאֲנָשָׁיו. וְכִךְ הָעֵנִישׁ אוֹתָם ה': הָאֲדָמָה בְּלַעַה אֶת קָרַח וּמִשְׁפַּחְתּוֹ, וְאִשׁ יִצְאָה וְשָׂרְפָה אֶת דָּתוֹ וְאֲבִירָם וְחַמְשֵׁים מִקְרִיבֵי הַקִּטְרֹת.

<p>כ. וַיִּדְבֹר ה' אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶהֱרֹן לֵאמֹר: כא. הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וְאֶכְלֶה אֹתָם פְּרֹנֵעַ: כב. וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ אֵל אֱלֹהֵי הַרוּחַת לְכָל־בָּשָׂר הָאִישׁ אֶחָד יַחֲטֵא וְעַל כָּל־הָעֵדָה תִּקְצָף: כג. וַיִּדְבֹר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: כד. דַּבֵּר אֶל־הָעֵדָה לֵאמֹר הֲעֵלוּ מִסְבִּיב לְמִשְׁכַּן קָרַח דָּתוֹ וְאֲבִירָם: כה. וַיִּקָּם מֹשֶׁה וַיִּלָּךְ אֶל־דָּתוֹ וְאֲבִירָם וַיִּלְכּוּ אַחֲרָיו זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: כו. וַיִּדְבֹר אֶל־הָעֵדָה לֵאמֹר סוּרוּ נָא</p>	<p>כ. ה' דִּבֶּר אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן וַאֲמַר: כא. "תִּתְרַחֲקוּ מִתּוֹךְ כָּל הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה, וְאֲשַׁמֵּיד אוֹתָם בֶּן רֹגֵעַ". כב. מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן נִפְּלוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לִפְנֵי ה', וַאֲמָרוּ: "ה' הַיּוֹדֵעַ אֶת הַמַּחֲשָׁבוֹת שֶׁל בְּנֵי אָדָם. הָאִם בְּגִלְלַי אִישׁ אֶחָד שָׁחֲטָא תִּכְעַס עַל כָּל הָעָם, וְתִהְרַג בּוֹ?" כג. ה' דִּבֶּר אֶל מֹשֶׁה וַאֲמַר: כד. "דַּבֵּר אֶל כָּל הָאֲנָשִׁים וְתִגִּיד לָהֶם: תִּתְרַחֲקוּ מִסְבִּיב לְאֱלֹהִים שֹׁגְרִים בָּהֶם קָרַח, דָּתוֹ וְאֲבִירָם". כה. מֹשֶׁה קָם וְהִלָּךְ אֶל דָּתוֹ וְאֲבִירָם וְאַחֲרָיו הִלְכוּ זִקְנֵי הָעָם. כו. מֹשֶׁה דִּבֶּר אֶל כָּל־מִן וַאֲמַר: "זוּזוּ וְתִתְרַחֲקוּ</p>
--	--

אגדות חכמים

מילון

כא. הבדלו: התרחקו.
 ואכלה אותם: אהרג
 אתם.

כב. אל אלהי הרוחות לכל
 בשר: ה' היודע את הרוח,
 את המחשבות של בני
 האדם שהם בשר ודם.
 תקצר: תכעס ותהרג.

כד. העלו: תסתלקו,
 תתרחקו.

פְּרַשְׁת קַרַח	פְּרַק טז
<p>מַעַל אֱהִי הָאֲנָשִׁים הַרְשָׁעִים הָאֵלֶּה וְאֵל תִּגְעוּ בְּכָל אֲשֶׁר לָהֶם פֶּן תִּסְכּוּ בְּכָל חַטָּאתָם: כֹּז. וַיַּעֲלוּ מַעַל מִשְׁכַּן קַרַח דָּתוֹ וְאַבְיָרָם מִסְבִּיב וְדָתוֹ וְאַבְיָרָם יֵצְאוּ נֹצְבִים פֶּתַח אֱהִלֵּיהֶם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וְטַפָּם: כח. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּזֹאת תִּדְעוּן כִּי ה' שְׁלַחְנִי לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה כִּי לֹא מִלְּבִי: כט. אִם כַּמּוֹת כָּל הָאָדָם יִמְתּוּן אֵלֶּה וּפְקַדַת כָּל הָאָדָם יִפְקַד עֲלֵיהֶם לֹא ה' שְׁלַחְנִי: ל. וְאִם בְּרִיאָה יִבְרָא ה' וּפְצֹתָהּ הָאָדָמָה אֵת פִּיהָ וּבִלְעָה אֹתָם וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וַיִּרְדּוּ חַיִּים שְׂאֵלָה וַיִּדְעֹתָם כִּי נֹאצוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֵת ה': לא. וַיְהִי כִכְלָתוֹ לְדַבֵּר אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּבְקַע הָאָדָמָה אֲשֶׁר תַּחְתֵּיהֶם: לב. וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֵת פִּיהָ וַתִּבְלַע</p>	<p>מֵהָאֱהָלִים שֶׁל הָאֲנָשִׁים הַרְשָׁעִים הָאֵלֶּה, וְאֵל תִּגְעוּ בְּכָל מֵה שֶׁשִּׁיָּד לָהֶם כְּדִי שֶׁלֹּא תִמְוֹתוּ בְּגִלְל חַטָּאֵיהֶם". כז. וְכָל הָעָם הִתְרַחַק מֵהָאֱהָלִים שֶׁל קַרַח, דָּתוֹ וְאַבְיָרָם וְעָמַד מִסְבִּיב. וְדָתוֹ וְאַבְיָרָם יֵצְאוּ וְעָמְדוּ בְּפֶתַח הָאֱהָלִים שֶׁלָּהֶם. עם הַנְּשִׁים, הַבָּנִים וְהַתִּינוּקוֹת שֶׁלָּהֶם. כח. מֹשֶׁה אָמַר: "כִּדְ תִּדְעוּ שֶׁה' שְׁלַח אֹתִי לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה, וְלֹא אֲנִי הַמְצִאתִי אֵת כָּל זֶה. כט. אִם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה יִמּוֹתוּ בְּדֶרֶךְ שֶׁכָּל אָדָם מֵת, וְהִסּוֹף שֶׁל כָּל אָדָם יִהְיֶה גַם הִסּוֹף שֶׁלָּהֶם, לֹא ה' שְׁלַח אֹתִי. ל. וְאִם ה' יִבְרָא דְּבַר שֶׁלֹּא יִהְיֶה כְּמוֹהוּ, וְהָאָדָמָה תִּפְתַּח וְתִבְלַע אֵת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וְאֵת מֵה שֶׁשִּׁיָּד לָהֶם, וְהֵם יִפְלוּ לְבוֹר כְּשֵׁהֶם בְּחַיִּים, אִז תִּדְעוּ שֶׁהָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה קָלְלוּ וְהִרְגִּיזוּ אֵת ה'". לא. כַּאֲשֶׁר גָּמַר מֹשֶׁה לְהַגִּיד אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, נִבְקְעָה, נִפְתַּחַה הָאָדָמָה שֶׁהֵם עָמְדוּ עָלֶיהָ, לב. הָאָרֶץ פִּתְחָה אֵת פִּיהָ וַתִּבְלַע</p>

כו. תספּו: תּמוּתוּ.
 כז. מִשְׁכַּן קִרְתִּי, דָּתוֹ
 וְאַבְיָרִים: מְקוֹם הַמְּגוּרִים,
 הָאֱהָלִים שֶׁל קִרְתִּי, דָּתוֹ
 וְאַבְיָרִים.
 נצבים: עומדים.
 פּתַח: בְּפִתְחֵם.
 טפס: הַתִּינוּקוֹת שֶׁלָּהֶם.
 כח. תּדַעוּן: תּדַעוּ.

לא מלבי: אֲנִי לֹא
 הַמְצֵאתִי אֶת זֶה.

כט. ימותוּן: ימותו.
 יפקדת כל האדם יפקד
 עליהם: הַסּוֹף שֶׁל כָּל
 הָאֲנָשִׁים יִהְיֶה סוֹפָם וְהֵם
 יָמוּתוּ.

יפקד עליהם: יבוא
 עליהם:

ל. ואם בריאה יברא ה':
 אם ה' יעשה דבר שכמוהו
 לא היה.

ופצתה האדמה את פיה:
 הָאֲדָמָה תִּפְתַּח.

וירדו חיים שאלה: יפלו
 לבור פשהם בחיים.

נאצו: קללו והרגו.
 לא. פכלתו לדבר: כשגמר
 לדבר.

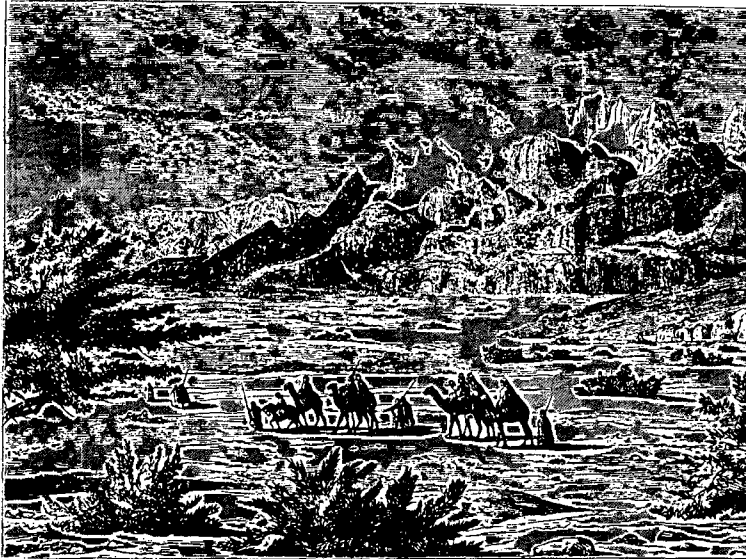
ותבקע האדמה:
 הָאֲדָמָה נִבְקְעָה, נִפְתַּחָה.

פְּרֻשַׁת קֶרַח	פָּרָק טז
<p> אֹתָם וְאֶת־בְּתֵיהֶם וְאֶת כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר לְקֶרַח וְאֶת כָּל־הָרְכוּשׁ: לֵג. וַיִּרְדּוּ הֵם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים שְׂאֵלָה וַתִּכַּס עֲלֵיהֶם הָאָרֶץ וַיֵּאבְדוּ מִתּוֹךְ הַקֶּהֶל: לֵד. וְכָל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר סָבִיבֵתֵיהֶם נָסוּ לְקִלְמָם כִּי אָמְרוּ פֹּה תִּבְלַעֲנֵנוּ הָאָרֶץ: לֵה. וְאֵשׁ יֵצֵאָה מֵאֵת ה' וַתֹּאכַל אֶת הַחֲמֹשִׁים וּמֵאֵתֵים אִישׁ מִקְרִיבֵי הַקֶּטֶרֶת: </p>	<p> אֹתָם וְאֶת הַבָּתִּים שְׁלֵהֶם וְאֶת הַמְשֻׁפָּחָה שֶׁל קֶרַח וְאֶת כָּל הָרְכוּשׁ שֵׁלוֹ. לֵג. הֵם וְכָל מִה שֶׁהָיָה שִׁינְךָ לָהֶם יָרְדוּ לְבוֹר בְּעוֹדָם בְּחַיִּים. הָאָרֶץ נִסְגְּרָה וְכִסְתָּהּ עֲלֵיהֶם, וְהֵם אָבְדוּ. לֵד. וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שָׁעֲמָדוּ מִסָּבִיב בְּרַחוּ לְקוֹל צַעֲקוֹתֵיהֶם וַרְעַשׂ הָאֲדָמָה. כִּי אָמְרוּ: "אֲנַחְנוּ פּוֹחֲדִים, שֶׁהָאָרֶץ תִּבְלַע גַּם אֹתָנוּ." לֵה. וְה' הוֹצִיא אֵשׁ וְהָאֵשׁ אָכְלָה אֶת מֵאֵתֵים וְחֲמֹשִׁים הָאֲנָשִׁים שֶׁהִקְרִיבוּ קֶטֶרֶת. </p>

אגדות חכמים

מילון

לב. בְּתִיָּהֶם: הַבְּתִיָּים
וְהַבְּנִיָּים.

לג. וְתַכְסֵּה: כְּסִתָּה.

לד. נִסּוּ: בְּרָחוּ.
לְקִלְמִים: לְקוֹל הַצְּעָקוֹת
שֶׁלָּהֶם וּלְקוֹל רַעַשׂ הָאֲדָמָה.
תִּבְלַעְנָה: תִּבְלַע אֹתָנָה.